

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Cautio in judicijs adhibenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

more Domini sui, existiment, se missos esse ad oues, qua perierunt, quærendas & saluas faciendas. Vnde & ipse ad Zacchaũ & alios publicanos, quin & ad Pharisaeos ipsos diuertit. Quia non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in calis est, vt pereat vnus de pusillis istis. Quo pacto etiam, ne Nepris sua scortum facta periret, eremita Abrahamus, mutato habitu ad eam intrauit, specie quidem tamquam peccaturus, re autem ipsa, vt eam è sordibus ac peccatis extraheret. Tali mente etiam Vitalium itare ad meretrices cogitauit Ioannes Eleemosynarius. Magna hæc virtus fuit, videre, vel audire ingredientem aliquem in lupanar, & mali nihil de eo suspicari, nihil sinistrum cogitare. Potuisset illi occurrere Phinees, & Israelitæ, quorum isti, ob similem ingressum in lachrymas, ille in maximam indignationem, concitati sunt. Et ecce vnus de filijs Israel intrauit coram fratribus suis ad scortum Madianitidem, vidente Moysè, & omni turba filiorum Israel, qui flebant ante fores tabernaculi. Quod cum vidisset Phinees filius Eleazari filij Aaron sacerdotis, surrexit de medio multitudinis, & arrepto pugione, ingressus est post virum Israelitem in lupanar, & perfodit ambos simul, virum scilicet, & mulierem in locis genitalibus. Cessauitq; plaga à filijs Israel. Placuit ergo Numini illud iudicium & Phinees, & Israelitarum, & tamen non placuit hoc iudicium, quod de Vitalio isti tulerant, quorum vnum inflicta alapa, immissoque immundo spiritu, ob suam temeritatem castigauit.

Matth. 15. 24.

Matth. 18. 14.

S. Ephræm de erem. Abrahamo.

Num. 25. 6.

Nimirum aliud est, iudicium ferre de leuis armaturæ homine, aliud de viro in virtute diu probato, qualis fuit Vitalius sexagenarius, inter Sanctos educatus, & tot annis sanctè conuersatus; de quo etiam non sanctos adeunte, nihil debebat, nisi sanctum iudicari. Immo laudabiliter facit, qui etiam de plebeio non laudabile quiddam faciente iudicium suspendit, vel excusationem quærit. Non iudicemus quemquam, ait S. Ephræm, quia non nouimus eius penitentiam: neq; si quid videntem, aut loquentem aspexerimus, cum nobis exploratum non sit, quo modo in sua cella vitam degat; aut cuiusmodi erga Deum laborem subeat. Ideò vnumquemq; nostrum oportet sibi ipsi ascendere, quia singuli nostrum Deo rationem reddituri sunt. S. Ambrosius, non iam alapam, pro alapa, neq; humanum iudicium temerarium (quod tamen plerumque etiam pro temerario

IX.

S. Ephræm. par. 4.

rario

S. Ambr. ser.
20.
Luc. 6. 37.

rario iudicio reponitur) sed diuinum, & iustum, & seuerum docet, pro temerario patiendum, ita enim loquitur: *Graue est de alio iudicare.* Vnde & scriptum est: *Nolite iudicare, & non iudicabimini, cum enim vnusquisque sit suorum conscius peccatorum, quo modo potest de alterius iudicare peccato? Iudicet de alterius errore, qui non habet, quod in se ipso condemnet. Iudicet ille, qui non agit eadem, qua in alio putauerit puniendam, ne cum de alio iudicat, in se ferat ipse sententiam. Iudicet ille, qui ad pronuntiandum nullo odio, nulla offensione, nulla lenitate ducatur.* Itaque dignus fuit ille impurus homo, qui ipse Veneris causa ibat ad meretrices, vt, quia Vitahium eodem animo illuc subire iudicabat, eumque idcirco verberare non verebatur, vicissim quoque ipse verberaretur; & palam fieret vbiq; Alexandria, eum reuera esse, quod in altero temere iudicauerat.

X.

S. Basil. in re-
gulis breuior.
q. 164.
Matth. 7. 1.
Ioan. 7. 14.
Rom. 14. 10.

Hæc de iudicio temerario dicta, non tollunt omne iudiciũ. Vnde S. Ambrosius adiecit: *Iudicet ille, qui ad pronuntiandum nullo odio, nulla offensione, nulla lenitate ducatur.* Et S. Basiliius ait: cum Dominus aliàs dicat: *Nolite iudicare, & non iudicabimini: aliàs verò: Iustum iudicium iudicandum esse praeceperit, nequaquam in vnuerſum interdicitur nobis, quò minus iudicemus, sed in iudicio faciendo, iubemur delectum habere, quem dilucide monstrauit nobis Apostolus, qui de his quidem, qua posita sunt in libera cuiusq; potestate, dixerit: Tu autem, quid iudicas fratrem tuum? Et iterum: Non ergo amplius inuicem iudicemus. In his verò, qua displicent Deo, eos reprehendat, qui non iudicant.* Itaque, teste S. Augustino. *Duo sunt, in quibus temerarium iudicium cauere debeamus: cum incertum est, quo animo quidque factum fuerit: vel cum incertum sit, qualis futurus sit, qui nunc vel bonus, vel malus apparet. Si ergo quispiam, v. g. conquestus de stomacho ieiunare voluit, & tu id non credens, edacitatis vitio tribueris, temere iudicabis. Item si manifestam edacitatem ebriositatemque cognoueris, & ita reprehenderis, quasi numquam illa possit corrigi atq; mutari, nihilominus temere iudicabis. Non ergo reprehendamus ea, qua nescimus, quo animo fiant; neq; ita reprehendamus, qua manifesta sunt, vt desperemus sanitatem. Esitabimus iudicium, de quo nunc dicitur: Nolite iudicare, ne iudicetur de vobis.*

S. Augustin.
lib. 2. de ser.
Domini in
monte c. 18.

de vobis.

CAPVT